

DAVID HENRY HWANG

Het Huis van Schone Slaapsters
(The House of sleeping Beauties)

Naar de roman van Kawabata Yasunari
("Nemureru bijo")

Vertaling Tom Kleijn

Voor Natolie

© Copyright David Henry Hwang 1983

Steven Barclay Agency, 12 Western Avenue, Petaluma CA 94952

© Copyright Nederlandse vertaling: Tom Kleijn, Januari 1994

Dit stuk is fantasie. Historisch gezien liggen Kawabata's schepping van de novelle 'De Schone Slaapsters' en zijn onopgehelderde zelfmoord jaren uiteen.

Veel mensen hielpen mij dit toneelstuk te ontwikkelen, en ik zou mijn speciale dank willen uitspreken aan Grafton Mouen, Jean Brody, John Harnagel, Marcy Mattox, Natolie Miyawaki, Nancy Takahashi, Mitch Motooka en Helen Merrill.

PERSONEN

KAWABATA YASUNARI, 72, een vooraanstaand Japans schrijver.
VROUW, Japans, achter in de zeventig.

SYNOPSIS VAN DE SCENES

Scène 1. De zitkamer van het Huis van Schone Slaapsters. Nacht.
Scène 2. De zitkamer, de volgende avond.
Scène 3. De zitkamer, enige maanden later, avond.
Scène 4. De zitkamer, één week later, avond.

TIJD: 1972

PLAATS: Tokyo

SCENE 1

(Een zitkamer. Eenvoudig ingericht. Een bureau, kussens, een lage tafel, benodigheden om thee te zetten, een kast, een kamerscherm, een spiegel, een kachel. Nacht. De Vrouw zit aan het bureau te schrijven. Kawabata ijsbeert door de ruimte.)

VROUW

Maar U mag niets onsmakelijks doen.

KAWABATA

Onsmakelijks?

VROUW

U mag niet uw vingers in de mond van het meisje steken, of iets dergelijks.

KAWABATA

Oh nee. Het zou niet bij me opkomen.

VROUW

Goed. Al mijn gasten zijn heren.

KAWABATA

Wilt U daar alstublieft mee ophouden?

VROUW *(wijst op de pen)*

Hiermee?

KAWABATA

Ja. Ik ben niet hier om ondervraagd te worden.

VROUW

Misschien niet. Maar **ik** ben wel verantwoordelijk voor mijn meisjes -

KAWABATA

Natuurlijk.

VROUW

- en moet daarom enige vragen stellen aan hen die mijn gasten wensen te worden.

KAWABATA

U gaat uit van al te voor de hand liggende zaken, Mevrouw.

VROUW

O ja?

KAWABATA

U gaat ervan uit, dat mijn aanwezigheid hier mij bestempelt tot een bepaald type man.

VROUW

Integendeel, Meneer.

KAWABATA

Waarom ging U er dan vanuit dat ik daar naar binnen zou willen gaan?

VROUW

Daar ben ik nooit van uitgegaan. Ging U er dan vanuit dat ik U daar toe zou laten?

(Pauze.)

KAWABATA

"Mij toelaten"?

VROUW

In feite onderscheid ik twee soorten mannen, Meneer – heren en zij, die zich niet weten te gedragen. Al mijn gasten zijn heren. Zij brengen geen schande over het huis. Kennelijk beantwoorden slechts zeer weinig mannen aan deze eis.

KAWABATA

Waar heeft U het over?

VROUW

Ik moet mijn meisjes beschermen, en het huis.

KAWABATA

Welnu, ik bedoel, ik ga in ieder geval niet een meisje verkrachten, als U dat soms bedoelt. Dat denkt U? Dat ik eruit zie als een man die naar bordelen gaat?

VROUW

Uiterlijk en bordelen hebben daar niet veel mee te maken, Meneer. Mijn ervaring heeft mij geleerd dat je vaak alleen maar een krasje in de buitenkant van een man hoeft te maken en je treft een verkrachter aan.

KAWABATA

Ja, als U zo begint ...

VROUW

Je hoeft maar in de onderste bureaulade van het merendeel van de mannen te kijken.

KAWABATA

... hoe moet een man dan bewijzen, dat hij een ... een heer is, zoals U dat noemt?

VROUW

Ik neem een risico met al mijn gasten. Maar ik heb mijn methodes; ik beoordeel hen zo goed als ik kan.

KAWABATA

Dat is belachelijk. Dat mannen ... getest moeten worden om klant bij U te worden. Bovendien zijn al uw klanten toch al bijna geestverschijningen - natuurlijk hebben ze geen bezwaren. Hun kelen zijn te droog om te protesteren.

VROUW

Gasten.

KAWABATA

Neemt U mij niet kwalijk?

VROUW

Het zijn geen klanten, het zijn gasten.

KAWABATA

Goed, ik bij voorbeeld, ik ben niet van plan uw gast te worden, begrepen?

VROUW

U bent erg trots.

KAWABATA

Trots?

VROUW

Maar dat hoeft niet noodzakelijkerwijs te betekenen, dat U geen heer bent. Soms hebben de meest trotse mannen de beste manieren. Dus U wilt niet mijn gast zijn. Wat wilt U dan **wel**?

KAWABATA

Ik wil alleen praten.

VROUW

Waarover?

KAWABATA

Over uw huis.

VROUW

Meneer wil goedkoop uit zijn?

KAWABATA

Nee.

VROUW

Neemt U mij niet kwalijk.

KAWABATA

Ik wil weten waarom die oude mannen hier komen.

VROUW

Maar alle antwoorden vindt U daar binnen.

KAWABATA

Nee, dat is niet zo. Ik zou nooit kunnen voelen, wat zij voelen, waarom ze terugkomen – een stoet oude lijken – nacht na nacht. Maar U – misschien delen zij hun geheimen met U.

VROUW

Ik heb geen geheimen.

KAWABATA

De oude Eguchi –

VROUW

En ik roddel niet.

KAWABATA

Ik sprak hem vorige week.

VROUW

Ja, hij belde op en zei dat U zou komen.

KAWABATA

Hij zei dat hij hier bijna iedere nacht komt. Ik wilde dat hij mij meer vertelde, maar hij zei, dat ik alleen maar meer aan de weet zou komen door met U te praten.

VROUW

Hij zei dat U toegang wilde krijgen.

KAWABATA

Nee – hij maakt dezelfde vergissing als U. Ik zal niet in staat zijn te voelen wat hij voelt, omdat mijn geest anders is.

VROUW

O ja?

KAWABATA

Eguchi is zo oud.

VROUW

En U bent jong?

KAWABATA

Nou, nee. Niet in jaren.

VROUW

Oh.

KAWABATA

Maar mijn geest is jong. Die van Eguchi is verdwenen. Hij zit iedere middag op zijn **futon** en slaat bijen dood met vloeipapier. Luister, ik weet dat U een zakenvrouw bent – zal ik U betalen voor de kennis die U hebt?

VROUW

Geld?

KAWABATA

Maakt U zich geen zorgen. Ik ben niet van de politie of zoiets.

VROUW

Maakt U zich niet belachelijk. Waar ziet U mij voor aan?

KAWABATA

Waar zie ik –?

VROUW

U kunt me net zo goed betalen om te vertellen hoe je verliefd wordt.

KAWABATA

Waar ziet U zichzelf voor aan, Mevrouw – U gedraagt zich als een tovenaars, een **sensei**. U bent gewoon een oude vrouw die dit huis gaande houdt. Ik heb vragen, en ik ben bereid voor de antwoorden te betalen.

VROUW

Ik heb ook vragen. Dat is toch eerlijk, Meneer?

(Pauze)

Hoe oud bent U?

KAWABATA

Ik geef niet zomaar overal antwoord op, weet U.

VROUW

Maakt U zich geen zorgen. Ik evenmin.

KAWABATA

Tweeënzeventig.

VROUW

Getrouwd?

KAWABATA

Mijn vrouw is gestorven ... een aantal jaren geleden.

VROUW

Dat spijt me. Kinderen?

KAWABATA

Ja. Twee. Dochters. Waarom vraagt U dat?

VROUW

Maakt U zich geen zorgen. Ik roddel niet. Gepensioneerd?

KAWABATA

Ehm – nee ... ik bedoel, ja.

VROUW

Ja of nee?

KAWABATA

Ehm – nee.

VROUW

Nee? Nee. Beroep?

KAWABATA

Ehm – docent.

VROUW

Docent.

KAWABATA

Aan de universiteit, natuurlijk.

VROUW

Dat was het. Dat was toch niet zo erg, of wel?

KAWABATA

Dat is alles?

VROUW

Nou, en wat wilt U weten?

KAWABATA

Op basis daarvan beslist U?

VROUW

Ik zou nog **wel** een spelletje met U willen spelen.

KAWABATA

Een spelletje?

VROUW

Ja. En terwijl we spelen, kunnen we over de kamers praten. Hebt U daar bezwaar tegen?

KAWABATA

Nee, als het onschuldig is.

VROUW

Ja zeker. Wilt U thee?

KAWABATA

O, ja. Alstublieft. Dank U. Dat spelletje – hoe heet het?

VROUW

Ik weet het niet. Het is oud. Geisha's speelden het gewoonlijk met hun klanten, om hen op hun gemak te stellen.

(Zij brengt thee, schenkt in.)

KAWABATA

Op hun gemak te stellen? Misschien zal het mij op mijn gemak stellen.

(Hij lacht zacht.)

Nou, waarom wilt U dat ik dit speel?

(Zij haalt een doos uit het bureau en doet die open. Er zitten vijftwintig gladde stenen in, vijf keer zo lang als ze breed zijn. Terwijl ze praat, stapelt zij ze in vijf lagen van ieder vijf stenen zo op, dat de stenen van iedere laag haaks op de laag eronder staan.)

VROUW

Om elkaar te leren kennen. Zoals ik al zei, moet ik mijn meisjes beschermen tegen mannen die zich niet weten te gedragen.

KAWABATA

U praat alsof mannen beteugeld moeten worden.

VROUW

Nee, teugels zijn helemaal niet nodig.

(De toren is klaar.)

Kijk. Om de beurt pakken we een steen uit de toren, totdat hij instort. Begrijpt U?

KAWABATA

Vraagt U al uw klanten dit spel te spelen?

VROUW

Gasten. Maar U mag de bovenste laag niet aanraken en U mag maar één hand gebruiken.

KAWABATA

Maar wat is het doel? Wie wint er, wie verliest?

VROUW

Er zijn geen winnaars of verliezers. Er is alleen de toren – intact of ingestort. Maar met één hand – zo.

(Zij verwijdert een steen.)

KAWABATA

Mijn beurt? Wat moet ik doen?

VROUW

Kijk goed naar de stenen. Probeer die bij voorbeeld – ja, die U nu aanraakt – met uw vingers te bewegen. Rust het gewicht van de toren erop? Zo ja, forceer hem niet. Laat hem met rust en zoek er een die lossers zit. Als U de stenen dwingt te zijn, wat zij niet zijn, stort het geheel in.

KAWABATA

Een examen? Hier –

(Hij verwijdert een steen.)

– uw beurt.

VROUW

Ziet U? Eenvoudig.

KAWABATA

Wat voor een examen –? U bent gewoon maar een oude vrouw. Wat voor een wedstrijd is dit?

VROUW

Laten wij het over U hebben, Meneer. Wij willen U gelukkig maken.

(Zij spelen om beurten gedurende het volgende gedeelte.)

KAWABATA

Gelukkig? Nee, U begrijpt het niet. U kunt mij niet –

VROUW

Onze gasten slapen hier veel beter. Het is de warmte, zeggen ze.

KAWABATA

Ik heb geen problemen met slapen.

VROUW

O nee?

KAWABATA

Soms ... soms ga ik liever niet naar bed. Maar als ik naar bed ga, slaap ik.

VROUW

Onze gasten zijn nooit bang om te gaan slapen.

KAWABATA

Het gaat er niet om dat ik bang ben.

VROUW

De duisternis is niet bedreigend voor hen.

(Pauze.)

KAWABATA

De oude Eguchi - zegt dat de meisjes ... dat ze naakt zijn.

VROUW

Ja.

KAWABATA

Hij zegt dat ze erg mooi zijn, maar ik kan me nauwelijks ...

VROUW

Voor U zou ik een bijzonder aantrekkelijk meisje uitkiezen.

KAWABATA

Voor mij -? Begin niet weer –

VROUW

Hoe oud was uw vrouw toen U haar voor het eerst ontmoette?

KAWABATA

Mijn vrouw? Ah, dat weet ik niet meer. Ze zal wel – misschien, hmm, negentien zijn geweest.

VROUW

Negentien. Dat is een prachtige leeftijd. Ik zou er een uitkiezen, die negentien is.

KAWABATA

Doet U niet zo belachelijk. Zij zou mij zien en -